

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. ____

din _____

**cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și
completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru
modificarea și completarea unor acte legislative

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18 aprilie 2002, (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 165:

alineatul (1):

partea introductivă, după cuvintele „țesuturilor și/sau celulelor” se completează cu cuvintele „de vânzare către o altă persoană”;

literele a) – c) vor avea următorul cuprins:

„ a) aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării violenței;

b) răpire;

c) sustragerea, tăinuirea, degradarea sau distrugerea documentelor;”.

se completează cu literele d)-g) cu următorul cuprins:

„ d) deținerea în servitute, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil;

e) amenințare cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei victimei sau altor persoane fizice sau juridice;

f) înșelăciune;

g) abuz de poziție de vulnerabilitate sau abuz de putere, pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra unei alte persoane.”.

2. Articolul 206 alineatul (1) se completează cu litera i) cu următorul cuprins:

„i) utilizării în calitate de mamă-surogat”.

Art. II. – Legea nr. 241 din 20 octombrie 2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, Nr. 164-167, art. 812) cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1:

litera a) se completează cu următoarele cuvinte „și traficului de copii”.

2. Articolul 2:

la punctul 2) după cuvintele „sau primirea unui copil” se completează cu cuvintele „precum și darea sau primirea unor plăți ori beneficii pentru obținerea consimțământului unei persoane care deține controlul asupra copilului”.

la punctul 3):

litera d) cuvintele „pentru transplant” se exclud;

ultima propoziție se exclude.

la punctul 7) cuvintele „inclusiv de libertatea de mișcare, reținerea ca ostatic” se exclud.

punctele 9) și 12) vor avea următorul cuprins:

„ 9) practici similare sclaviei - impunerea unei persoane, prin înșelăciune, prin amenințare cu violența, prin violență sau prin alte mijloace de constrângere, să se angajeze sau să rămână în raport de concubinaj sau căsătorie.”.

„12) traficant de ființe umane - persoană care săvârșește acțiunile consemnate la pct. 1) și 2);”;

se completează cu punctele 15) -18) cu următorul cuprins:

„15) Sistemul național de referire pentru protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane (în continuare „Sistemul național de referire”) reprezintă un cadru special de cooperare, prin care autoritățile publice își îndeplinesc obligațiile privind protecția și asigurarea drepturilor persoanelor – victime, a traficului de ființe umane și își coordonează eforturile în parteneriat strategic cu societatea civilă, precum și cu alți actori activi în acest domeniu. Beneficiar al Sistemului național de referire este victima traficului de ființe umane.

16) Unitatea națională de coordonare a Sistemul național de referire pentru protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane (în continuare – Unitatea națională de coordonare) – unitate de personal, instituită în cadrul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei cu funcția de coordonare, monitorizare a activităților organizațiilor - participante la Sistemul național de referire pentru protecția și asistența beneficiarilor din sistem, precum și cu funcția de elaborare a politicilor de dezvoltare a Sistemului național de referire.

17) Echipa multidisciplinară teritorială din cadrul Sistemului național de referire (în continuare „echipă multidisciplinară teritorială”) este un grup creat pe lângă administrația publică locală de nivelul unu sau doi, format din specialiști desemnați din cadrul organizațiilor - participante la Sistemul național de referire, cu scopul asigurării unei abordări sistemice a protecției și asistenței victimelor traficului

de ființe umane, și respectării drepturilor fundamentale ale omului; este un organ de coordonare operativă a activităților în cadrul Sistemului național de referire.

18) Organizațiile participante la Sistemul național de referire, sunt autoritățile publice centrale și locale, asociațiile obștești și organizațiile internaționale, cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane.”.

4. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„ **Articolul. 4 Principiile de prevenire și combatere a traficului de ființe umane**

Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane se efectuează în baza următoarelor principii:

- a) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- b) declararea traficului de ființe umane ca fiind o infracțiune ce atentează la drepturile fundamentale ale omului, la demnitatea, libertatea și integritatea ființei umane;
- c) respectarea interesului superior al copilului;
- d) confidențialitatea informației cu privire la viața privată a victimei traficului de ființe umane;
- e) legalitatea;
- f) accesul liber la justiție;
- g) siguranța victimelor traficului de ființe umane;
- h) nediscriminarea;
- i) abordarea multidisciplinară și intersectorială;
- j) accesul necondiționat la protecție și asistență pentru victimele traficului de ființe umane;
- k) abordarea egală a tuturor formelor și tipurilor de trafic național sau transnațional de ființe umane, legat sau nu de crima organizată etc.;
- l) cooperarea transnațională.”.

5. Articolul 5 se abrogă.

6. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

„ **Articolul. 7 Planul național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane**

(1) În vederea stabilirii modalităților de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și protecția victimelor acestuia, Guvernul aprobă Planul național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane (în continuare - Plan național).

(2) Planul național se aprobă pe o perioadă stabilită de Guvern, care conține descrierea problemelor existente, stabilește obiectivele generale și specifice, activitățile ce necesită a fi implementate în perioada planificată, cheltuielile estimate, termenii de realizare, indicatorii de progres cantitativi și calitativi. Guvernul stabilește direcțiile prioritare ale politicii de stat.

(3) Responsabil de elaborarea Planului național în baza propunerilor înaintate de către autoritățile publice locale și autoritățile publice centrale, organizațiile necomerciale și organizațiile internaționale, este Secretariatul Permanent al Comitetului Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane.”.

7. Articolul 8:

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„ (3) Componenta și Regulamentul Comitetului național se aprobă de Guvern.”.

la alineatul (4):

litera a):

cuvintele „privind bazele politicii de stat” se exclud;

literele c) și d) vor avea următorul cuprins:

„c) colectează și analizează informații despre datele statistice ale traficului de ființe umane la nivel național, despre progresele și eforturile statului de prevenire și combatere a traficului de ființe umane;

d) formulează propuneri legislative în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane și a protecției victimelor acestui trafic”;

litera f) cuvintele „și la îndeplinirea acțiunilor de prevenire și combatere a traficului de ființe umane” se exclud;

la litera g) cuvântul “periodic” se exclude.

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„ (5¹) Avocatul Poporului are dreptul să asiste și să ia cuvânt la ședințele Comitetului Național.”.

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„ (6) Reprezentanții organizațiilor necomerciale naționale, precum și cele internaționale care au reprezentanțe în Republica Moldova și care desfășoară activități de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și de acordare a asistenței victimelor acestui trafic, participă la ședințele Comitetului național cu drept de vot consultativ, fiind incluși în componența acestuia și a comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane.”.

alineatul (8) se abrogă.

8. Se completează cu articolul 8¹ cu următorul cuprins:

„ Articolul 8¹. Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane

(1) Coordonarea activităților de prevenire și combatere a traficului de ființe umane este asigurată de către Comitetului național.

(2) Secretariatul permanent al Comitetului național (în continuare Secretariatul permanent) este o subdiviziune a Cancelariei de Stat.

(3) Comitetului național are următoarele atribuții:

a) coordonarea elaborării și monitorizarea implementării politicii de stat în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane;

b) monitorizarea gradului de executare a prevederilor legislației în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane;

c) asigurarea colaborării autorităților publice, organizațiilor necomerciale, inclusiv prin crearea unor grupuri de lucru interdepartamentale;

(4) Secretariatul permanent elaborează anual, cel târziu pînă la 31 martie, Raportul național privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

(5) Proiectul raportului este pus în dezbatere și aprobat la ședința Comitetului național și prezentat Parlamentului.”.

9. La articolul 9:

alineatul (1) ultima propoziție se exclude.

alineatul (2):

litera b) se completează cu cuvintele „elaborează și realizează planuri locale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane”.

se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) acordă suport și asigură funcționalitatea echipelor multidisciplinare teritoriale din cadrul Sistemului național de referire.”.

alineatul (3) cuvintele „de combatere a” se substituie cu cuvintele „pentru combaterea”.

alineatul (4) cuvintele „autorității reprezentative respective și” se exclude.

10. La articolul 10:

alineatul (1):

punctul 3) și 4) vor avea următorul cuprins:

„3) Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor acordă suportul și asistență în perfectarea actelor de identitate pentru victimele traficului de ființe

umane, în conformitate cu legislația în vigoare. În cazul în care victima se află în afara țării, suportul și asistența în perfectarea actelor de identitate este acordată prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

4) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei prin intermediul subdiviziunilor competente și instituțiilor subordonate:

a) organizează procesul de repatriere a copiilor și adulților – victime ale traficului de ființe umane, traficului ilegal de migranți, precum și a copiilor neînsoțiți de părinți sau de către reprezentanții legali în colaborare cu alte autorități publice abilitate în acest domeniu, precum și organizațiile necomerciale naționale și cele internaționale;

b) coordonează și monitorizează activitatea Sistemului național de referire;

c) monitorizează activitatea centrelor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane;

d) prin intermediul Inspectoratului de Stat al Muncii, contribuie la identificarea cazurilor de trafic de ființe umane în scop de exploatare prin muncă;

e) în colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, desfășoară activități de informare despre situația de pe piața forței de muncă, pregătirea profesională, stimularea ocupării forței de muncă, prin prestarea serviciilor de mediere a muncii, informarea și consilierea profesională, orientarea și formarea profesională, precum consultarea și asistența în inițierea unei activități de întreprinzător;

f) dezvoltă cooperarea internațională, negociază și încheie acorduri și protocoale de cooperare internațională în domeniul acordării asistenței victimelor traficului de ființe umane, în limita competențelor sale instituționale și în baza legislației în vigoare.”.

punctul 8) se abrogă;

punctul 11 va avea următorul cuprins:

„ 11) Biroul pentru Relații cu Diaspora:

a) participă la elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor de prevenire și combatere a traficului de ființe umane;

b) asigură instruirea membrilor diasporei de peste hotare în domeniul prevenirii traficului de ființe umane;

c) colaborează cu membrii diasporei de peste hotare în vederea prevenirii și combaterii traficului de ființe umane;

d) asigură informarea membrilor diasporei moldovenești de peste hotare cu privire la actele legislative naționale în domeniu.”;

alineatul (2) cuvintele „organizează sistematic campanii” se substituie cu cuvintele „participă la organizarea campaniilor”.

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Autoritățile administrației publice locale planifică anual resurse financiare pentru susținerea serviciilor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane.”.

11. La articolul 11:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Ministerul Afacerilor Interne și instituțiile subordonate ale acestuia:

a) depistează și combat infracțiunile de trafic de ființe umane și cele conexe acestora;

b) gestionează și analizează date privind traficul de ființe umane;

c) identifică victimele traficului de ființe umane, le acordă protecția necesară și/sau le referă la servicii de asistență și protecție socială;

d) realizează măsuri de prevenire a traficului de ființe umane.”.

alineatul (7) în final se completează cu textul „Componenta nominală a Consiliului coordonator, precum și modul de desfășurare a activității acestuia va fi aprobat de către Guvern.”.

la alineatul (8):

sintagma „10 ianuarie” se substituie cu sintagma „15 ianuarie”, iar sintagma „20 ianuarie” se substituie cu sintagma „25 ianuarie”.

12. În tot cuprinsul textului, cuvântul „neguvernamentale” se substituie cu cuvintele „necomerciale”.

13. La articolul 13 :

titlul după cuvântul „transportului” se completează cu cuvintele „național și”;

14. Articolul 14 se completează cu alineatul (4), care va avea următorul cuprins:

„ (4) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor asigură instruirea specialiștilor din domeniul transportului aerian și terestru, național și internațional în domeniul prevenirii traficului de ființe umane.” .

15. Titlul capitolului III va avea următorul cuprins:

„Capitolul III

Protecția și asistența victimelor”.

16. Articolele 15 și 16 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 15. Elementele Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane

Sistemul național de referire are la bază următoarele elemente:

- a) Unitatea națională de coordonare a Sistemului național de referire;
- b) Echipa multidisciplinară teritorială din cadrul Sistemului național de referire;
- c) Standardizarea procedurilor de cooperare interinstituțională în cadrul Sistemului național de referire.

Articolul 16. Identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane

(1) Identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane se efectuează de către autoritățile publice competente sau de către organizațiile neguvernamentale care au motive rezonabile să creadă că persoana este victimă sau potențială victimă a unui astfel de trafic.

(2) Identificarea se realizează în scopul acordării asistenței și protecției necesare victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane.

(3) Identificarea victimelor traficului de ființe umane se realizează în cadrul sau în afara procesului penal.”.

17. La articolul 17:

alineatul (1):

cuvintele „sînt instituții specializate” se substituie cu cuvintele „sunt instituții care prestează servicii sociale”;

la alineatul (2):

literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„ a) autoritățile publice centrale, la propunerea sau cu informarea Comitetului național;

b) autoritățile publice locale, la propunerea sau cu informarea comisiei teritoriale specificate la art. 9;”;

litera d) conjuncția „și” se substituie cu cuvintele “împreună cu”;

la alineatul (4):

în partea introductivă după sintagma „Durata cazării prevăzute la alin. (3)” se completează cu sintagma „sau alin. (5)”;

la alineatul (7), cuvintele „de la bugetele comune ale” se substituie cu cuvintele „din bugetul”, iar cuvintele „comune ale” se exclud.

18. La articolul 18:

alineatul (3) cuvîntul „audieze” se substituie cu cuvintele „beneficieze de”;

alineatul (4) se abrogă.

19. La articolul 19 :

alineatul (2):

cuvântul „concomitent” se exclude și se completează cu cuvintele “urmare a efectuării analizei riscurilor”;

la alineatul (5) cuvintele “Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în comun cu Ministerul Afacerilor Interne și cu Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor” se substituie cu cuvântul „Guvern”.

20. Articolul 20 va avea următorul cuprins:

„ **Articolul 20.** Protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane

(1) Victimelor traficului de ființe umane li se acordă asistență pentru reabilitare prin oferirea serviciilor medicale, psihologice, juridice și sociale.

(2) Persoana prezumată victimă a traficului de ființe umane se consideră vulnerabilă, beneficiind de asistență și protecție din partea autorităților publice competente, organizațiilor necomerciale naționale și internaționale cu atribuții în domeniu. Persoanele identificate drept victime sau potențiale victime ale traficului de ființe umane sînt asigurate cu asistență gratuită medicală în instituțiile medico-sanitare, în modul stabilit de Ministerul Sănătății.

(3) Statul, prin intermediul instituțiilor și organizațiilor competente, întreprinde măsuri prompte și adecvate de identificare și referire a victimelor traficului de ființe umane la serviciile de protecție și asistență, acordîndu-le o perioadă de reflecție de 30 de zile. În această perioadă, este interzisă punerea în executare a oricărui ordin de expulzare emis împotriva acestor persoane.

(4) Acordarea serviciilor de protecție și asistență nu este condiționată de dorința victimelor de a face declarații și de a participa la procesul de urmărire a traficantilor, precum și de domiciliul sau viza de reședință a victimei.

(5) Autoritățile administrației publice competente sînt obligate să informeze victimele traficului de ființe umane despre drepturile lor, despre autoritățile, organizațiile și instituțiile cu funcții de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, de protecție a victimelor traficului.

(6) Victimelor traficului de ființe umane li se acordă protecție și asistență din partea echipelor multidisciplinare teritoriale, comisiilor teritoriale pentru combaterea

traficului de ființe umane și autorităților administrației publice, în limitele competențelor acestora și în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative.

(7) Organizațiile necomerciale cu atribuții în domeniu sînt în drept să acorde victimelor traficului de ființe umane protecție și asistență, inclusiv să apere interesele lor în cadrul procesului penal sau civil.”

21. Articolul 21:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Informația cu privire la viața privată și identitatea victimei traficului de ființe umane este confidențială. Înregistrarea, prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal privind victima traficului de ființe umane se efectuează în conformitate cu Legea Nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracterul personal.”

la alineatul (2) cuvîntul „răspîndirea” se substituie cu cuvîntul „divulgarea”;

la alineatul (3), cuvîntul „răspîndirea” se substituie cu cuvîntul „divulgarea”, iar cuvintele „de stat” se substituie cu cuvintele „a martorilor și a”;

22. La articolul 22 alineatul (1):

litera a) după cuvintele „desfășoară activități de” se completează cu cuvintele „identificare, asistență și”, iar cuvintele „drepturilor și intereselor” se exclud;

litera b) cuvintele „în termene restrînse” se exclud, iar cuvintele „pierderii sau imposibilității ridicării de la traficantii de ființe umane a actelor de identitate” se substituie cu cuvintele „lipsei actelor de identitate”;

23. Articolul 25:

alineatul (2) după cuvintele „Activitatea autorităților administrației publice și organizațiilor” se completează cu cuvintele „necomerciale și internaționale”;

la alineatul (3) cuvintele „agențiile sociale” se substituie cu cuvintele „instituții de asistență socială”;

24. Articolul 26 se abrogă.

25. Articolul 28:

la alineatul (1) cuvîntul „returnării” se substituie cu cuvîntul „repatrierii”.

la alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Calitatea procesuală de victimă a traficului de copii nu va stopa sau tergiversa reunificarea familiei ori returnarea copilului victimă în țara de origine dacă aceasta este în interesul superior al copilului.”,

iar cuvîntul „returnarea” se substituie cu cuvîntul „repatrierea”;

la alineatul (3) cuvântul „returnarea” se substituie cu cuvântul „repatrierea”, iar cuvântul „reșezarea” se substituie cu cuvântul „stabilirea”.

la alineatul (4) cuvântul „reșezare” se substituie cu cuvântul „stabilire”;

la alineatul (5) cuvântul „returnat” se substituie cu cuvântul „repatriată”;

26. La articolul 29:

alineatul (2) cuvântul „referit de urgență” se substituie cu cuvintele „transmis de urgență sub supravegherea”;

alineatul (3) după cuvintele „comisiile teritoriale de combatere a traficului de ființe umane” se completează cu cuvintele „echipele multidisciplinare teritoriale”;

la alineatul (9) cuvintele „Legii învățământului” se substituie cu cuvintele „legii”;

alineatul (11) va avea următorul cuprins:

„(11) Copiii care au suferit în urma traficului de ființe umane au dreptul la asistență și protecție pe termen lung, pînă la reabilitarea deplină. Copiii privați de mediul familial au dreptul la o îngrijire familială substitutivă, în condițiile legii.”.

27. Titlul Capitolul V va avea următorul cuprins:

„ Capitolul V

Răspunderea pentru comiterea infracțiunilor de trafic de ființe umane”.

28. La articolul 30 titlul va avea următorul cuprins:

„Articolul 30. Răspunderea persoanelor fizice pentru comiterea infracțiunilor de trafic de ființe umane”;

la alineatul (3) cuvântul „intenționată” se exclude;

Articolul III - Articolul 8 din Legea nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, Nr. 167-172, art. 534), se completează cu litera j) cu următorul cuprins:

„j) copiii sînt victime ale infracțiunilor”.

Președintele Parlamentului